

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY

VOLUME XVIII—LETO XVIII

CLEVELAND, OHIO, MONDAY, (PONDELJEK) DECEMBER 9, 1935.

Neodvisen dnevnik
zastopajoč interes
slovenskih delavcev
v Ameriki

STEVILKA (NUMBER) 289

MUSSOLINIJEVO OBNAŠANJE VZBUJA PRI NEKATERIH UPANJE

RIM, 9. dec.—V Rimu je nedavno zavladala atmosfera, da se bo našlo kako pot za zadovoljivo poravnava italijanskega konflikta, medtem ko se je Mussolinijev senat sklical, da prisostvuje govoru njegovega šefa. Poluradno je bilo potrjeno, da bo Mussolini povabil pred senatno zboromico starih popoldne, poročila iz drugih virov pa vedo povedati, Mussolinijev govor ne bo v spravljenem duhu, tem da bo tudi nudil upanje za spravljenje pogajanj s Francijo. Veliko Britanijo. Inmirani krogi prerokujejo, da Mussolini izrazil željo Italije, da bi se spror kamal poravnalo, in odločenost pustiti odpravata za spravna prizadevanja. Vsekakor, menijo ti krogi, obstoji upanje, da bo Mussolini sprejal anglo-francoske pogoje, glede katerih se Pariz in London sporazuela včeraj, kot podlago za včerajnja pogajanja. Povaj upanja, da se bo našlo s pogajanjem, pa ne potrjuje, da je Mussolinijevo stanje omajano, pa je prerameno, da bi prineslo ponovno vreditev sankcijske akcije Ljubljana. V italijanskih krogi je začelo prevladovati mnenje, da se je stališče Velike Britanije v zadnjih dneh znatno spremeno in da kaže britska vrednost potreb Italije.

TOWNSEND UDARIL PO STARIH STRANKAH

WASHINGTON.—Dr. Francis K. Townsend, viginator gibanja za \$200 starostne pokojnine, je v soboto lopnil po republikanski in demokratski stranki, češ, da obe pridigjeta in prakticirata umetno pomanjkanje ter puščata kontrolo kredita v rokah privatnih bankirjev, namesto da bi bila v rokah ljudske vlade. On da je za ekonomijo izobilja in za vladno kontrolo kredita, je dejal, ter pri tem vzkliknil, naj kuga pobere obveznici demokratov in republikancev.

Townsend je dalje omenil načrt, po katerem bi se izvolilo (potom njegovih klubov) 48 starešin, ki bi sedeli v Washingtonu, kjer bi svetovali vladni ozirom na notranje in zunanje politične zadeve. (Ali morda nekaj takega kot je fašistični Velički svet Mussolinija?) V tem svetu bi imela vsaka država po enega starešina. Po njegovem bi izvoljeni v ta koncil najprominentnejši možje v posameznih državah, tako n. pr. v Nebraski senator Norris, v Idaho nemara Borah itd. Dr. Townsend verjame, da se bo njegovo gibanje razvilo v permanentno inštitucijo in "orodje demokratične kontrole".

Glede strankarske pripadnosti je priletni californijski zdravnik izjavil, da ne pripada ne demokratični niti republikanski stranki, temveč je odločen nasprotuj obič. O gorovitac, da se skuša približati vojnim veteranim in Coughlinu, je dr. Townsend izjavil, da so brez podlage.

Prišla iz starega kraja

Minuli teden je prispela iz Ljubljane k svojemu sinu F. Žerovniku, 11602 St. Clair Ave., Mrs. Pavlina Žerovnik. Potovala je na parniku Ille de France s posredovanjem firme August Kolander.

Predstevitve "Iskre"
Prese dane in članice kluba "Iskre" ter p. zbor "Sloga," imajo v predprodaji vstopnice Silvestrov večer na 5607 St. Clair Ave., se opozarja, da jih kajti prireditev se ne vrši, kajti v se bo denar za vstopnice povrnito.

Računi za plin in elektriko
Jutri do šestih zvečer je zadnji čas za plačati račune za plin in mestno elektriko za tekoči mesec v našemu uradu.

SE OTROK, A JE ŽE ŽENA IN MATI

LEWISBURG, W. Va.—Dobroščen sodnik je v soboto omogočil srečen zaključek čudne ljubezenske zgodbe, čeje začetek se datira osem let nazaj, ko je 6-letna Dorothy Eileen Bradley ušla z doma svojih staršev z dvajset let starejšim Williamom Mavenom Romanom, delavcem, ki je stanoval pri njenih starših. Celih osem let nato sta se William in mala Dorothy klatila po južnih državah, on je delal, kjer in kakršno delo je mogel slučajno dobiti, da je preživel otroka in sebe. I. 1933 pa sta se poročila, potem pa sta letošnje polegje prišla obiskati njene starše, ki so njega deli arretirati kot ugrabljivalca. To se je zgodilo v avgustu in William je sedel v časi do zadnje sobote, ko je bil pogojno oproščen. Njegov slučaj je dobila v roke najprej porota, ki pa se ni mogla zediniti spričo srce trgajočih prošenj in izjav o ljubezni do svojega moža žene - otroka, ki je mati 18-meseca deteta, (sama je zdaj starca šele 14 let), nakar je sodnik porotu odpustil, nato pa William, ki je star 34 let, pogojno oprostil ter postal domov z načelom, "naj bo dober" s svojeno-otrokom in z njunim detetom.

MORNARIŠKA KONFERENCA V LONDONU OTVORJENA

LONDON, 9. dec.—Danes je bila formalno otvorjena v Londonu mornariška konferenca petih sil (Anglije, Amerike, Japonske, Francije in Italije). Otvorjena je bila v znamenju ameriškega apela za 20-odstotno znižanje pomorske sile, angleške zahteve po strogi omejitvi podmorskega bojevanja, zahteve Japonske, naj se napravi "pravčno" pogodbo (mornariška enakost z Ameriko in Anglijo), dočim sta Francija in Italija, rivalini v Sredozemskem morju, dali vedeti, da sta proti vsakim dolgočrnom pogodbam obveznostim, to pa zaradi napete situacije v Evropi. Delegati te konference so se sešli v očitni veri, da vsled nemagljivih zaprek sploh ne bodo mogoce skleniti novega mornariškega dogovora, ki bi nadomestil washingtonski in londonski mornariški dogovor, ki poteka 1. 1936. Poučeni krogom smatrajo, da bo konferenca prišla na mrtvo točko, čim bodo rešeni formalni posli konferenca. Na konferenci so zastopane Amerika, Velika Britanija in njeni dominioni, Japonska, Francija in Italija.

Rojakinja umrla

V Glenville bolnišnici je včeraj zjutraj ob 4:35 umrla Mary Rakar, 1127 E. 177 St., v starosti 61 let. Pokojnica tu zpušča soprog Johna, sinova Stanley in Stefana ter veliko sorodnikov. Doma je bila izvsi Terzin, fara Mengša na Gorjenskem, kjer zpušča sestro in več sorodnikov. Pokojnica je bila pozvana med rojaki v Clevelandu kot dobra in marljiva gospodinja, dobrega in usmiljenega srca ter je bila vedno pripravljena pomagati vsakomur, ki se je k njej zatekel po pomoč. Materinsko je skrbela za več sirotinj otrok, ki so izgubili mater. Pred tremi meseci je hudo zbolela; pred mesecu je prestala težko operacijo, a klub temu se ji je stanje vedno slabšalo, da je končno podlegla kruti bolezni. V Ameriki je bivala 32 let in je bila članica društva Napredne Slovenske št. 137 SNPJ, društva Lunder Adamič št. 20 SSPZ, društva Ane št. 4 SDZ in društva št. 10 SZZ. Pogreb se bo vršil iz hiše žalosti v četrtek ob 9. uri zjutraj v cerkev Marije Vnebovzetje na Holmes Ave., ter na pokopališče sv. Pavla pod oskrbo pogrebnega zavoda Jos. Zele in Sinovi.

Nov grob

Po dolgi in mučni bolezni je preminil Joseph Ubic, star 54 let, stanujoč na 14018 Westropp Ave. Tukaj zpušča žalujočo soprog Frances, rojena Znidaršič, doma iz Podlož, štiri otroke Franka, Johna, Josefine in Stanleyja ter brata Johna in več drugih sorodnikov. Pokojni je bil doma iz Zužemberka, kjer zpušča sestro Jenne, poročeno Hren, in več sorodnikov. V Ameriki je bival 34 let in je bil član Samostojnega podpornega društva Zužemberk. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj iz hiše žalosti pod vodstvom pogrebnega zavoda August F. Svetek.

HAUPTMANNova USODA ODLOCENA DANES

WASHINGTON—Ena edina besedica bo danes odločila, ali bo Hauptmann ušel smrti v električnem stolu zaradi umora Lindberghovega otroka ali ne. To besedico, ki bo "da" ali "ne", bo izreklo devet sodnikov zveznega vrhovnega sodišča še danes. Začeva, ki jo je vrhovno sodišče ob tem času že gotovo rešilo, je na kratko: Hauptmann se je pritožil na vrhovno sodišče, da se mu je tokom procesa, ki se je vršil v okraju Hunterdon v New Jersey, kralilo v ustavi zajamčene svobodštine, v sledi cesar zahteva, da vrhovno sodišče prešte ves proces, kar bo delo, ki bo vzel do pet mesecev časa.

VEROVŠKOVA' VPRIZO-RITEV MOLEKOVE DRA-ME 'POROČNA NOČ'

Dramsko društvo 'Anton Verovšek,' ki je znano po dobrih delih, ki jih postavlja na deske Slovenskega delavskega doma na Waterloo rd., je včeraj popoldne uprizorilo zanimivo tri dejansko socialno drama Ivana Moleka 'Porocna noč,' ki obravnavava moralno degeneracijo kapitalističnih gospodarjev. Drama, ki je v glavnem drama učinkov, je dobro izpeljano, zanimivo in hvaležno odrsko delo, primerno zlasti za naše odre, (čudno, da se je naši odri po Ameriki skorodne ne poslužujejo!). Podana je bila v splošnem jako dobro, za kar gre zaslužna predvsem trem igralcem: J. M. Steblaju, ki se je kot navadno imenito odrezal v svoji vlogi rudniškega kapitana Wilsona, Miss Florence Yeray ki je bila sijajna v vlogi Mrs. Grace, Wiisonove priležnice, (te vrste vloge se držijo Jerajev, kot smola, kar ne vem, če je dobro za to talentirano igralko, dasi so navadno hvaležne in jih ona navadno izvrstno poda), in Manca Basel, ki je zelo dobro igrala Angelinino mater. O-

(Dalje na 2. str.)

SVARILO STARSEM OTROK, KI SE SANKAO PO Ulicah

Slovenski starši, ki so svinčim otrokom kupili ali jim misili kupiti sanke, naj z drugimi starši vred pazijo, da ne bodo zaščitni v zapor, kadar bodo ceste zopet pripravne za sankanje! Policia se je nameč odločila napraviti konec nesrečam zaradi sankanja po ulicah, ki so pretekli teden, ko smo imeli malo snega, zahtevalo deset žrtev, (poškodovanih je bilo 10 eleveških dečkov, 7 zelo resno), in če ne bo šlo drugače, bo policija uveliral starše, čišči otroci se do sankali po ulicah. Policia je lahko stori, kajti v veljavi je še vedno mestna ordinanca, ki določa aretacijo in kaznovanje z globo (Dalje na 3. str.)

Uradniki dr. "Strugglers"

Na letni seji društva Strugglers št. 614 SNPJ so bili izvoljeni sledeči uradniki za leto 1936: Predsednik Krist Stokel, podpredsednik Frank Somrak, tajnik — zapisnikar William Candon, 1058 E. 72 St., blagajnik Anton Wapotich, 892 E. 73 St.; nadzorniki: E. Gorsch, Louis Zele in Frank Oglar, zastopnik za konferenco Slov. Nar. Doma Krist Stokel, zastopnika za Klub drušev S. N. D. Anton Wapotich in John Kočvar, zastopnika za Skupna društva SSPZ Krist Stokel, William Candon, Anton Wapotich, Erasmus Gorshe in John Renko.

Društvo št. 53 SNPJ proti testira

Društvo V boj št. 53 SNPJ, je na včerajšnji letni seji soglasno sklenilo, da se objavi v Prosjeti izjava, da društvo odobri Prosvetino idejo delavske svobodnomislene šole SNPJ, in da društvo "ostro protestira proti nesramnemu vmešavanju 'Ameriške Domovine' v notranje zadeve SNPJ." Društvo V boj je eno izmed največjih društev SNPJ v Clevelandu ter šteje nad 500 članov.

Novi uradniki

Novoizvoljeni uradniki društva "France Prešeren" št. 17 SDZ za prihodnje leto so: Predsednik A. M. Kolar, podpredsednik J. Pavlich, tajnik J. Zalar, 1097 E. 68 St., blagajnik M. L. Krainz, zapisnikar A. Gajnar, predsednik nadzornega odbora J. Centa, J. Rudolf in A. L. Kikel na nadzornika, zastopnik za Klub društva SND J. Centa, zastopnik za konferenco SND J. Zalar, zdravnik dr. Kern, Oman, Perme, Skur, Perko in Sečislkar.

Lovska sreča

Posetniki plesne zabave dramatskega društva "Anton Verovšek," ki se je vršila sinoči po uprizoritvi drame "Porocna noč," so imeli priliko videti lepega, dve sto funto težkega srnjaka, ki ga je ustrelil v Pennsylvaniji rojak Leo Lovšin z Waterloo rd.

Dodatek k poročilu

Dodatek k poročilu

Anti-nacijski sportniki pogoreli na konvenciji

Po trpkim in ogorčenim debati se je konvencija Amaterne atletske zveze izrekla za ameriško udeležitev olimpijskih iger v Berlinu; včina je bila majhna

NEW YORK, dne 9. dec.—Proti-nacijske sile v vrstah Amaterne atletske zveze (Amateur Athletic Union of America) so včeraj doživele poraz na konvenciji te organizacije, ko se je konvencija po trpkem in ogorčenem boju naposled s pičo večino, izrekla za ameriško sodelovanje v olimpijskih iger, ki se bodo vršile prihodnje leto v glavnem mestu nacijske Nemčije. Debata je trajala dva dni in je bila ena izmed najtrpknejših v zgodovini organizacije. Bojkotno gibanje je vodil dosedan predsednik zveze Jeremiah T. Mahoney iz New Yorka, ki je potem, ko se je konvencija izrekla proti bojkotiranju olimpijskih iger v Berlinu, odklonil nadaljnjo kandidaturo, nakar je bil izvoljen za predsednika Avery Brundage, ki zagovarja ameriško sodelovanje v Olimpijadi. Mahoney je po porazu izjavil, da boja s tem ni nikakor konč, temveč da se ga bo nadaljevalo, kajti le na ta način da se lahko ohrani ideal Olimpijskih iger.

"Lunder Adamič, št. 20
Pri društvu "Lunder Adamič" št. 20 SSPZ so bili izvoljeni sledeči uradniki za leto 1936: Predsednik Krist Stokel, podpredsednik Frank Somrak, tajnik — zapisnikar William Candon, 1058 E. 72 St., blagajnik Anton Wapotich, 892 E. 73 St.; nadzorniki: E. Gorsch, Louis Zele in Frank Oglar, zastopnik za konferenco Slov. Nar. Doma Krist Stokel, zastopnika za Klub drušev S. N. D. Anton Wapotich in John Kočvar, zastopnika za Skupna društva SSPZ Krist Stokel, William Candon, Anton Wapotich, Erasmus Gorshe in John Renko.

Sentiment proti ameriškemu sodelovanju v olimpijskih ighrah v Berlinu je tako v organizaciji kot zunaj nje vzljek porazu anti-nacijskem takoj močan, da bo program za polno ameriško udeležbo v olimpijskih ighrah v Berlinu nedvomno naletel na velike potekoče in ovire, tako finančno kot druge.

Samuel McCabe, predsednik Komiteja za premestitev olimpijskih iger (iz nacijske Nemčije) je z ozirom na sklep konvencije podal sledečo izjavo:

Uradniki društva "V boj"

Na včerajšnji letni seji društva V boj št. 53 SNPJ so bili izvoljeni sledeči uradniki za leto 1936: predsednik Frank Barbic, podpredsednik Louis Dušar, tajnik Frank Hayny, blagajnik Joseph Siskovich, zapisnikar Ivan Jontez, v nadzorni odbor Albin Primc, J. F. Durn in John Prudich, bolniški nadzornik John Kobal, zastopnik za dnevniki "Prosveto" Frank Hayny, društveni zdravnik in Mary Somrak, zastopnika za delniško sejo S. N. D. Frances Candon, zastopnica za klub društva SND Mary Somrak zastopnici za Federacijo društev SNPJ Josephine Močnik in Frances Candon, zastopnica za Brezposelno akcijo Julia Tomšič, društveni zdravnik dr. F. J. Kern.

Otvoritev novih prostorov SDD

V soboto zvečer se je vršil v novih povečanih klubovih prostorih Slovenskega Delavskega Doma otvoritveni banket, katerega se je udeležilo zelo veliko število ljudi in je bil vsestranski uspeh.

V zadnji pozdrav
Clanicu društva sv. Ane št. 4 so prošene, da se jutri zvečer ob 8. uri zborejo na domu umrle članice Mary Rakar, 1127 E. 177 St., ter ji izkazajo zadnjo sestrsko čast, v četrtek ob 9:30 zjutraj pa v cerkvi Marije Vnebovzetje na Holmes Ave.—Taj.

Slovenska Svobodomiselna
Podpora Zveza

USTANOVljENA 1908

INKPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Telefon: — PULLMAN 8665

UPRAVNI ODBOR:

Vatro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kvartich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.

Rudolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

William Rus, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.

Mirko Kuhel, blagajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.

William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.

Frank Laurich, 10 Lime Ave., So. Burgettstown, Penna.

POROČNI ODBOR:

Anton Zaitz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.

Steve Mauzer, 4439 Washington Street, Denver, Colo.

Vincent Pugel, 1023 South 58th St., West Allis, Wls.

GLAVNI ZDRAVNIK:

Dr. F. J. Arch, 618 Chestnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

URADNO GLASILO:

"ENAKOPRavnost", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Vsa pisma in stvari, tičejo se organizacije, se naj pošiljajo na naslov taj-

nika, denar za Zvezo pa na ime in naslov blagajnika. Pritožbe glede poslo-

vne upravne odiske se naj nasploh na predsednika nadzornega os-

te, pritožbe sporne vsebine pa na predsednika prototnega odiske. Stvari ti-

če se urediteljstvo upravnega uradnega glasila, se naj pošiljajo naravnos-

ti na naslov "ENAKOPRavnost", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

naprava skice za sokolski kroj, naj uporabi pri srajci rdečo barvo, kar je videl v Italiji pri Gariibaldincih, borchih za svobodo Italije.

Ta izredni mož pa je tudi sam redno telovadil in ko je videl, da rabi krasno se razvijajoči Sokol večjih in svetlejših prostorov, je na svoje stroške najel za 1800 goldinarjev letno za Sokola prostorno dvorano v Apolu. Sam je kot "nepoznan" dobrotnik tudi daroval 1200 goldinarjev za nabavo orodja in

Fugner je bil zopet oni, ki je s

pomočjo svoje vzorne soproge

preskrbel društvo prapor, prvo

sokolsko zastavo, ki je zanj

napravil načrte Manes in ki ji

je ob razvitu 1. juniju 1862 ku-

mova slavna Karolina Svetla.

Fugner je bil tudi oni, ki je

kupil zemljišče in prispeval naj-

več za izgradnjo prvega sokol-

skoga doma, da bi tako Sokol

imel sam svoje prostore. Za

katratne razmere je bil novi

sokolski dom najmodernejsa te-

telovadnica srednje Evrope. Fug-

ner je kot po naravi vesel člo-

vek uvedel v Sokola zabavne

večere, "šibinki" imenovane,

da bi se tudi v veseli družbi go-

jila prava in bratstva družab-

nosti. Sam je v telovadnici ve-

ljal za enega najboljših sablja-

čev, udeleževal se je propagand-

nih izletov v okolico Prague,

kjer je navduševal z ognjevit-

besedod narod za sokoško/misel.

Ves je živel na Sokolstvo.

Težke finančne skrbi, ki so

nastale zarj po polomu družbe,

ki jo je zastopal, in pa zrahljano

zdravje sta pričela glodati

tudi na sicer krepkem telesu

tega krasnega in plemenitega

moža in dne 15. novembra 1865.

je izdihnil svojo dušo.

Njegova smrt je bila strahovit udarec in za njegovo rodovo-

no in ustanovnem občinem

je na ustanovitve češkega telovad-

ne društva tudi realne oblike,

je našel v Fugnerju navduš-

enega privrženca, agitatorja in

upornika.

Napočilo je leto 1862, ko je

ustanovil prvi sokolski Sokol,

je na ustanovitve češkega telovad-

ne društva tudi realne oblike,

je našel v Fugnerju navduš-

enega privrženca, agitatorja in

upornika.

Njegova pravi demokratizem

je obiskovalo njegove lastne bes-

"Sokol" budi društvo slož-

niti po političnih nazorih,

po veri razvojenih bra-

bogati budi brat onemu,

je usoda naklonila

idom dela z duševnimi

dooseči, da se je Taxis

odrekel kandidaturi, češ,

in itak že preveč javnih

dogodku in zborovalci so nato

izvolili najvrednejše-

Jindriha Fugnerja, demo-

nacionalista in duševne-

je vznika.

Njegova pravi demokratizem

je obiskovalo njegove lastne bes-

"Sokol" budi društvo slož-

niti po političnih nazorih,

po veri razvojenih bra-

bogati budi brat onemu,

je usoda naklonila

idom dela z duševnimi

dooseči, da se je Taxis

odrekel kandidaturi, češ,

in itak že preveč javnih

dogodku in zborovalci so nato

izvolili najvrednejše-

Jindriha Fugnerja, demo-

nacionalista in duševne-

je vznika.

Njegova pravi demokratizem

je obiskovalo njegove lastne bes-

"Sokol" budi društvo slož-

niti po političnih nazorih,

po veri razvojenih bra-

bogati budi brat onemu,

je usoda naklonila

idom dela z duševnimi

dooseči, da se je Taxis

odrekel kandidaturi, češ,

in itak že preveč javnih

dogodku in zborovalci so nato

izvolili najvrednejše-

Jindriha Fugnerja, demo-

nacionalista in duševne-

je vznika.

Njegova pravi demokratizem

je obiskovalo njegove lastne bes-

"Sokol" budi društvo slož-

niti po političnih nazorih,

po veri razvojenih bra-

bogati budi brat onemu,

je usoda naklonila

idom dela z duševnimi

dooseči, da se je Taxis

odrekel kandidaturi, češ,

in itak že preveč javnih

dogodku in zborovalci so nato

izvolili najvrednejše-

Jindriha Fugnerja, demo-

nacionalista in duševne-

je vznika.

Njegova pravi demokratizem

je obiskovalo njegove lastne bes-

"Sokol" budi društvo slož-

niti po političnih nazorih,

po veri razvojenih bra-

bogati budi brat onemu,

je usoda naklonila

idom dela z duševnimi

dooseči, da se je Taxis

odrekel kandidaturi, češ,

in itak že preveč javnih

dogodku in zborovalci so nato

izvolili najvrednejše-

Jindriha Fugnerja, demo-

nacionalista in duševne-

je vznika.

Njegova pravi demokratizem

je obiskovalo njegove lastne bes-

"Sokol" budi društvo slož-

niti po političnih nazorih,

